

Het prijskaartje van De Ploeg

Kunstkring De Ploeg bestaat honderd jaar. Dat wordt niet alleen in het Groninger Museum herdacht. Ook de kunsthandel doet vrolijk mee.

JOEP VAN RUITEN

Een synagoge als toonzaal – het blijft wennen. Kunsthandelaar, taxateur en galeriehouder Richard ter Borg heeft in de sjoel aan Folkingestraat in Groningen zo'n driehonderd kunstwerken uitgesteld. Veelal stukken die gerelateerd zijn aan kunstkring De Ploeg. Gemaakt door schilders als Jan Altink, Jan Jordens, Johan Dijkstra, Jan Wiegers, Jannes de Vries. De prijzen variëren van 100 tot 19.000 euro

De Ploeg is een begrip, in kunstkringen en daarbuiten, maar toch vooral in het Noorden. Dat is niet altijd zo geweest. Aanvankelijk moesten critici en publiek weinig van de bonte gekleurde portretten en landschappen hebben. Maar met de groei van de welvaart begonnen ook de prijzen voor Ploeg-kunst te stijgen. „Ik doe dit werk nu dertig jaar”, zegt Ter Borg. „Het is een tijd goed geweest. Toen werd het minder. Nu trekt het weer aan.”

Volgende week worden de werken in de synagoge geveild. Niet toevallig is gelijktijdig een paar honderd meter verderop in het Groninger Museum de tentoonstelling *Avantgarde in Groningen. De Ploeg 1918-1928* te zien. De officiële opening wordt vanmiddag verricht door koning Willem-Alexander, wat iets zegt over de waarde die aan de Groninger kunst kan worden toegekend.

„Omdat de kunstkring honderd jaar bestaat is er meer belangstelling én meer aanbod”, duidt Ter Borg. „De generatie die veel werk van De

Richard ter Borg tussen de schilderijen van De Ploeg die tentoongesteld zijn in de synagoge in Groningen. FOTO PETER WASSING

Ploeg heeft, is op een leeftijd dat ze kleiner gaat wonen – soms zelfs heel klein, als je begrijpt wat ik bedoel. Dat er vraag is, is een kwestie van roots. Ik spreek kopers in Den Haag en Amsterdam die iets zoeken wat naar Groningen verwijst. Omdat ze er geboren zijn, of gestudeerd hebben.”

Voor wie kunst van De Ploeg wil, oud of jong, is Richard ter Borg in Groningen een logisch startpunt. Een ander adres is dat van Simonis & Buunk in Ede, waar handelaar Frank Buunk mede namens een verzameelaar uit Groningen over een handelsvoorraad van zo'n honderd Ploeg-schilderijen beschikt. „Altink, Martens, Dijkstra, Wiegers – die hebben mijn voorkeur, dat zijn de grootste Ploeg-schilders,” vertelt Buunk.

Boerenlandschap van Jan Altink uit 1924 was eerste topstuk van een Ploeg-schilder dat Buunk wist te bemachtigen. „Gekocht in 1996 op een

veiling voor omgerekend maar 14.000 euro. Nu is het een drievoud waard. Sinds 2000 is het serieus. Ik schat dat onze collectie Ploegers nu een miljoen euro waard is. Wij kopen en verkopen door heel Nederland. Dan hebben we het over werk dat tot in de jaren 60 is gemaakt.”

Ploeg-kunstenaars gelden als snelschilders. Hoeveel werk de grote namen gemaakt hebben, is niet te schatten. „Gemiddeld vijftienhonderd per schilder? Wiegers en Altink minder. Dijkstra wel meer”, oppert Buunk. „Als het om topstukken gaat, gemaakt in de jaren 20, is het toch nog te weinig. Om het in de markt te zetten heb je volume en frequentie nodig. Pas als er ieder jaar een topstuk voor een hogere prijs wordt verkocht, gaat de prijs waarde van zo'n schilder vanzelf omhoog.”

De prijzen voor Ploeg-kunst zijn redelijk stabiel. „Voor zover er iets over te zeggen valt, want er is geen

benchmark meer, alleen marktgevoel. De vervalsingen die begin jaren 90 opdoken, hebben de markt geen goed gedaan. Terwijl vervalsingen overal voorkomen, ook bij Cobra en de Romantiek. Ik heb in veertig jaar tijd zo'n twintigduizend schilderijen verhandeld. Het kan altijd gebeuren dat er iets mis gaat. Het enige wat je er tegen kunt doen, is eerlijk zijn.”

Topstukken van De Ploeg zijn relatief goedkoop, stelt Buunk. „Dat heeft met de reputatie te maken. De Ploeg is een Gronings fenomeen dat is uitgewaaid over heel Nederland, maar nog niet de grens is overgestoken. Eigenlijk zou er een grote buitenlandse galerie als Thomas in München mee aan de slag moeten. Of een internationaal veilinghuis. Doordat de veilinghuizen Christie's en Sotheby's uit Amsterdam zijn vertrokken, is de kans kleiner geworden dat een Amerikaan of Chinees het nog koopt.”

Richard ter Borg ziet in Groningen dat de belangstelling voor De Ploeg steeds breder wordt. „Vooral als om de expressionistische tak gaat. Misschien wel juist omdat Duitse en Franse expressionisten zo duur zijn. Vorig jaar was in museum Belvédère in Oranjewoud een tentoonstelling te zien waarin een Ploeg-kunstenaar als Wobbe Alkema werd gelinkt aan Vlaamse constructivisten. Dat vindt men in het buitenland een enorme ontdekking. Het kan nog wel eens heel gek gaan met De Ploeg.”

pagina 35

Veiling

De veiling met Ploegkunst van Richard ter Borg is 30 mei om 19.00 uur in de Synagoge aan de Folkingestraat in Groningen. Kijkdagen: 25, 27, 28 en 29 mei tussen 12.00 en 18.00. Zie ook www.terborg.com. Voor de Ploeg-collectie van Simonis & Buunk zie www.simonis-buunk.nl.